

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Baptismate Paschali Et Origine Ac Ritv Consecrandi Agnos Dei Liber

Panvinio, Onofrio

Romae, 1656

Avgvstini Valerii S. R. E. Cardinalis Veronensis Episcopi De Benedictione
Agnorvm Dei à Gregorio XIV. Summo Pontifice Anno salutis 1591. Primo
sui Pontificatus peracta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11287

AVGVSTINI VALERII

S. R. E. CARDINALIS

VERONENSIS EPISCOPI

*De Benedictione AGNORVM DEI
à Gregorio XIV. Summo Pontifice,
Anno salutis 1591. Primo sui
Pontificatus peracta.*

Grauiſſima eſt illa ſententia, & Gregorio
Primo Summo Pontifice digna. Dona-
potius ſunt quã flagella, dolores, quibus delicta
purgamus; & dolores in hoc ipſo ſolũm vehe-
menter placent, quia placere in hoc mundo
aliquid non permittunt. Quam nos ſententiam
explicare vberius poſſumus hunc in modum,
quia patientiam alunt, quia æternæ vitæ deſi-
derium excitant, quia tyrannidẽ corporis de-
primunt, quia à lethalibus peccatis præſeruãt,
quia corporis imbecillitatem acuentes ad im-
plorandum Diuinum auxilium, ad agnoſcen-
dam Dei prouidentiam, mortaliũ mentes eru-
diunt, illecebras voluptatum reſpuentes Re-
demptori noſtro Chriſto, qui acerbiffimos do-
lores pro peccatis noſtris pertulit, qui læquo-

res nostros languoribus suis sanauit, compa-
 tientes efficiunt. in doloribus maximis, crucia-
 tibus potius acerbissimis lætantes inclyti Mar-
 tyres Dei, Imperatoris Christi strenui milites
 Beatissimi Patris Gregorij piam sententiam,
 veram esse ostenderunt. Quam vsurpas tu sæ-
 pè Gregori Decimequarte; vsurpasti proximis
 Concistorijs, cum multos dies ab initio Ponti-
 ficatus tui aduersa valitudine, feбри etiam va-
 rijs cum doloribus, magno cum Sacri Colle-
 gij, & totius Urbis mœrore laboraueris. Hæc
 verba tantum prædecessoris tui Sæctissimi Pa-
 tris, cuius nomen refers, cuius sanctissimam
 vitam tibi imitandã proposuisti, in cuius ima-
 gine sæpè conspicienda in tuo cubiculo de-
 lectaris, cum voluptate sæpè commemoras;
 sed constantia animi, crebra inuocatione No-
 minis Dei, intima etiam cordis, quod mirabile
 est, hilaritate, quam indicas sæpè oculis, eam-
 dem, quam commemorauit, sententiam pro-
 bas. Accipis enim tu à rerum omnium mode-
 ratore Deo, à clementissimo Patre nostro, qui
 paterno amore orbis terræ rempublicam gu-
 bernat, & Principum, Regum, Pontificum in
 primis Summorum, qui eius vicem gerunt in
 terris, animos moderatur, dolores tamquam
 dona; ad altissimã illam Sedem euectus mode-
 rationem retines animi, & egregiã potius vir-
 tutum

tutum omnium Ecclesiasticarū matrem, & al-
tricem humilitatē. legeram ipse superioribus
diebus Sanctissimi Patris Gregorij vitam a
Ioanne Diacono scriptā, de eius corporis im-
becillitate, & grauissima ægritudine hæc col-
legeram. Scribit ipse Italicæ Patriciae hæc ver-
ba. [Ecce iam vndecim menses sunt, quod val-
de rarum est, si de lecto surgere aliquando
potui: tantis enim podagræ doloribus, tantis-
que molestiarum premor angoribus, vt vita
mea mihi grauissima præna sit: quotidie
enim in dolore deficio, & mortis remedium
expectando suspiro.] Et Eulogio Patriarchæ
Alexandrino: [Ecce enim iam biennium penè
expletur, quo lectulo teneor, tantisque poda-
græ doloribus affligor, vt vix in diebus festis
vsque ad horarum trium spatium surgere valeā
Missarū solemnia celebraturus; mox autem cū
gravi depellor dolore decumbere, vt cruciatū
meum non possim gemitu interumpente to-
lerare; qui dolor interdum mihi lentus est, in-
terdum nimius, sed neque ita lentus, vt rece-
dat, neque ita nimius, vt interficiat; vnde fit,
vt qui quotidie in morte sum, repellar à mor-
te; nec mirum, quia peccati grauis tabe, corru-
ptionis carcere diu teneor inclusus, vnde cō-
pellor exclamare, educ de carcere animam
meam ad confitendum nomini tuo Domine

L 4

rogo,

rogo, vt pro me peccatore enixiùs oretis, quia & dolor corporis, & amaritudo cordis, & im-
 mensa vastitas mortalitatis inter tot barbaro-
 rum gladios me vehementer affligit, inter quę
 omnia non temporalem, sed æternam conso-
 lationem requiro, quam per me impetrare nõ
 valeo; sed per intercessionem Vestrę Beatitu-
 dinis, hanc me obtinere cõfido.] Et in epistola
 ad Maximianum Episcopum Arabiæ, hæc ver-
 ba leguntur: [Multum enim iam tempus est,
 quod surgere de lecto non valeo; nam me mo-
 dõ podagrę dolor cruciat, modo nescio quis in
 toto corpore se ignis cum dolore expandit, &
 fit plerumque, vt vno in me tempore ardor cū
 dolore confligat, & corpus in me, animusquę
 deficiat: breuiter dico, quia sic me infectio no-
 xij humoris imbibit, vt viuere mihi pœna sit,
 & mortem desideranter expectem, quam ge-
 mitibus meis solam, esse credo remedium;
 proinde (frater Sanctissime) diuinę pro me pie-
 tatis misericordiam deprecare, vt percussio-
 nis suę erga me flagella propitius mitiget, & pa-
 tientiam tolerandi concedat; ne nimio (quod
 absit) tædio in impatientiam cor erumpat, vt
 quę curari per plagam poterat culpa, crescat
 ex murmure.] Et ad Rusticianam Patriciam
 eadem de re hunc in modum scribit: [me (quę
 qualis fuerim nosti) ita amaritudo animi, &
 assidua

affidua exacerbatio, atque per hoc podagræ moleſtia affecit, vt corpus meum tamquam in ſepulturam ſiccatus ſit; vnde ſit, vt iam raro de lecto ſurgere valeam.] Et hic Pontifex ægritudine corporis afflictuſ egregia volumina conſcripſit, quibus erudiuit Eccleſiam, innumera- biles epiſtolas pro Eccleſiæ neceſſitate dicta- uit, eximiam pauperum curam habuit, paſto- raliū virtutum præclariffima exempla, & ſcriptis, & rebus geſtis reliquit, conſtantiam animi, & hilaritatem quãdam ab optima con- ſcientia enutritam in rebus tractandis, vbi ali- quantulum intermittebantur dolores, præfe- ferens. Tu Decimequarte Gregori Primi Gre- gorij imitatoreſ proximis diebus te oſtēdiſti, cum corpore valde debilitatus, & maximis do- loribus afflictuſ, tibi ipſi addideris animum, fe- ria quinta ſacræ hebdomadæ, ſanctiſſimo item die Paſchatis, etiam præter medicorū volunta- tem e lecto ſurgere, & Populum tuū, Urbēquē Romam Benedicere infirmo corpore, & voce nō ſatis valida cum lachrymis volueris, admi- rabili pietate tua incredibilem in omnibus, qui oculos in te coniecerāt, deuotionem excitans.

Adieciſti etiam animum, vim corpori tuo fa- ciens, diuino, vt omnes putamus adiutus ſpi- ritu, ad Agnorum Dei Benedictionem, qua primo ſui Pontificatus anno Romani ſinguli
Ponti-

Pontifices Populum Dei recreare, & ad pietatem excitare consueuerunt. Veste tu candida, sereno vultu, oculis suam lætitiā præferentibus te aduentibus præbuiſti; Cardinales omnes, quos mira benignitate, & paterno amore complecteris, quatuor dierum spatio ad sacrā illam functionem inuiaſti; qui Agnos Dei cereos mirabili aſtificio ad inducendam deuotionem effictos aqua Benedicta sacro permixto Chrismate tecum abluerent, tum conuiuio perhumaniter excepisti. Vocatus ipse fui secundo die, qui fuit decimus octauus Aprilis; sedebas tu Pontifex Summus Christi Vicarius ad paruam quamdam mensam tibi paratam; erat alia mensa tua proxima, contigua potius, in qua duodecim sedebamus Cardinales, ex ordine Episcoporum quatuor, Gesualdus Decanus, Columna Senior, Comensis, & Alexandrinus; Presbyteri, Senonensis, Rusticucius, Deza, Saluiatus, Lancellortus, Diaconi erant, Pepolus & Aquauia, ipse etiam eram inter Presbyteros Cardinales, perpetua lectione, & illa quidem utili, ac iucunda condita sunt, ut maxime conuenit Pontificijs mensis, epulae; Tu quidem, ut humanitatem tuam etiam in prandio ostenderes, cum singulis Cardinalibus amanter, paternè potius, partiebaris, mittebas ad singulos munusculum aliquod. Cum vero
qui

qui Pontificio huic prandio interfuerunt Principes viri non pauci, & omnes, qui tibi ministrabant, discessissent, coniectis tu in omnes oculis, sermonum plurimorum ad utilitatem Ecclesiæ pertinentium, interrogationibus quibusdam admirabili lepore conditis materiam præbuidisti, inter quos fuerunt hi præcipui, vt Præfecti Congregationum trium, in quibus de rebus grauissimis agitur, de Congregationibus suis referrent, Cardinalis Gesualdus Decanus, qui Congregationi Sacrorum Rituum, quam tu etiam dum esses Cardinalis amabas, præest, mortem Curtij Franci optimi Sacerdotis in Ecclesiastica disciplina egregiè versati, viri amore in pauperes, & perpetua lucrandarum animarum Christo solitudine memorabilis, & Iudaicæ perfidiæ si quis alius hac tempestate fuit, hostis acerrimi deplorauit; quam tu etiam (Pater Beatissime) dolendam putasti; addidisti, vt ostenderes quanti faceres Curtium, eius consanguineum, & virtutum imitorem Canonicum Basilicæ Vaticanæ, eius in locum te substituisse, exemplo optimo, vt intelligerent homines virtuti etiam post mortem suam esse paratum præmium, cum maneant præmia illis, qui bonis, & pijs viris sanguine coniuncti sūt. Et de Beato Hiacyntho, quem breui temporis spatio, sicut speramus, Sanctitas Vestra
propter

propter excellentem eius humilitatem, perpetuum orationis studium corporis castigationem, & plurima edita miracula, in Sanctorum numerum rediget, aptè & prudenter retulit. Et à Cardinale Columna aliqua ad Congregationem Indicis pertinentia dicta sunt; & sermo habitus de adscribendis in Consilium Academicarum celeberrimarum Theologis, ut sacrorum Bibliorum editio prodeat, Cardinalis Senonensis de Volumine Gregoriano, de quo edendo nunc agitur non pauca in medium attulit, quæ in Concilio Tridentino tradita sunt, quæ in eiusdem Congregatione multis consultationibus sunt decreta, constitutiones itidem omnes, quæ à proximis Pontificibus sunt editæ, digeri in hoc Volumine, opus admodum utile futurum de Agnorum Dei Benedictione, de Pontificum consuetudine in illis distribuendis dixerat Cardinalis Comensis quædam, quæ obseruauerat e septem Pontificum Benedictionibus, quibus se interfuisse dicebat. Et Alexandrinus etiam quædam in eandem sententiam dixerat. Excitabas omnes humaniter (Sanctissime Pater) à prandio ad dicendum aliquid. Nemo adfuit in eo conuiuio, qui in medium aliquid non attulerit dignum Cardinale. Bonus vir senex Deza, quamquam graua, & utilia dicat, ita tamen hilaritate quadam vultus

tus

tus condit, quæ proferat, vt voluptatem afferat omnibus audientibus, & sanctitatem etiam tuam exhilaret. Cum autem Cardinalis Rusticucius, Saluiatus, & Lancellottus dicerent, & ipsi aliquid accommodatum tempori pro sua prudentia, ipse solus inter Episcopos, & Sacerdotes tacebam. Admirabar ego benignitatem Summi Pontificis, lætabar expectatione rerum optimarum, quas Præfecti Congregationum pollicebantur; delectabar varietate sermonum, quos prudentissimi, & grauissimi viri habuerunt; sed in primis interrogationibus, quas tu (Beatissime Pater) inserueras: cum autem silerem ipse adhuc, arbitror ego, vt me suauiter ad dicendum aliquid prouocares, hæc verba humaniter admodum protulisti. Noster Cardinalis Veronensis scriptis, hunc diem Benedictionis Agnorum Dei exprimet suo stilo. Et vt maius humanitatis tuæ indicium dares octo inseruisti hæc subridens. Cardinalis oportet fateatur in sua scriptione se hodie in ablutione Agnorum Dei opus ministerij sui segniter fecisse. Ad priorem partem sermonis tui nihil respondendum duxi, posteriorem non negaui, confirmaui potius. Ad priorem partem non responderam, quia vt optime perspexeram (Sanctissime Pater) quid mihi esset faciendū: Num Platonem, aut Xenophonem

tem

tem imitatus conuiuū describerem Pontificis Summi cum Cardinalibus Duodecim? Loquētes facerem illos Præfectos Congregationum de rebus vtilibus ad Ecclesiasticam disciplinā pertinentibus? Interrogationes oportunas, & graues infererem? Laudabilem illum morem verbis extollerem, quem adhibendum in toto conuiuio censes, vt summorum Scriptorum lectione condiatur, aut ex S. Bernardi libris quinque de Consideratione, aut e B. Chrystoffomi Dialogo de Sacerdotio sex libris distincto, vel de S. Gregorij Nazianzeni Apologetico, vel demum ex Pastoralis Beatissimi Patris Gregorij, & huiusmodi lectionibus: mensa vicarij Christi dignis epulis spiritualibus, ac salutaribus Summi Pontificis animus, & conuiuiarum omnium Cardinalium recreari maximè possit? Nam de Agnorum Dei Benedictione, de antiquo ritu Ecclesiæ, à quo Pontifice manauit, quanta in veneratione habiti sint Agni Dei à Pontificibus Benedicti, quantam vim habeant ad varias calamitates auertendas, quid candor ille, quid imago illa Christi, quid crux, quid variæ figuræ in cera expressæ significant, pij viri, eruditi homines in Ecclesiastica Historia versati collegerunt, & libris etiam suis, monumentis literarum consignarunt. Multa etiam ex precibus illis, quas de
more

more Christi Vicarius in Agnorum Dei Benedictione, Sanctæ Matris Ecclesiæ præscripto profert, ad totam hanc rem percipiendam pertinentia colligi possunt, quæ cum diligenter considerarem, loquebar ita mecum, Repetam ipse, quod alij adhibita diligentia non minima cum laude tractarunt? Scriptorem me profitebor esse earum rerum, in quorum cognitione mediocriter sum verisatus? Verè dicā (Sanctissime Pater) à tractando huiusmodi argumento, à scribendo de Benedictione Agnorum Dei deterrebar; sed molestum admodum erat Pontifici Summo non obtemperare, Gregorio XIV. (quem quadraginta ab hinc annis Abbatem primò Patauij, aliquot deinde post annos, Episcopum Cremonæ, proximis annis Cardinalem eodem ipso die, quo ego) creatum ob suauissimos mores, & egregias virtutes amaui, & obseruaui plurimum, nunc verò non mediocribus beneficijs affectus Pontificem Summum veneror, aliquid denegare. Vocem illam tuam, humanissima illa verba, quibus in Conuiuio, duodecim, quos nominavi Cardinalibus cõuiuis, me ad huiusmodi scriptionem incitasti; vocem, ipse Dei existimaui, afflatum Spiritus Sancti, vt de Benedictionibus Agnorum Dei historico more non scriberem, sed Benedictionem eorūdem Agnorum Dei à te
Gre-

Gregorio XIV. decimo octavo die Aprilis, Anno millesimo quingentesimo nonagesimo primo factam meditando, quædam colligerem, quæ ad alendam in Sacro Collegio, & in omnibus Ecclesijs ordinibus devotionem, & uniuersum populum Dei ad veram pietatem excitandum pertineant; non inutile opus, inueniendum potius pijs mentibus, nec quod ipse sciam copiosè ab alijs tractatum. Grata erunt (ut spero Sanctissime Pater) huiusmodi meditationes meæ, quia vir meditationibus deditus, conatibus meis, & scriptionibus pro tuo in me amore delectari es solitus. Probatum in hac Agnorum Dei Benedictione, quod plures hoc anno, quam ab ullo unquam Pontifice antea sint Benedicti: non enim illorum mihi probatur sententia, qui dicunt copiam cõtempum, & fastidium parere, rara omnia esse pretiosa; tres tantum Agnos Dei ab Urbano V. Constantinopolitano Imperatori esse missos cum carminibus quibusdam; atque unum solum à Leone Tertio Carolo Magno. Illis temporibus raritatem illam devotionem aluisse, & muneris præstantiam indicasse crediderimus. Verum cum Agnorum Dei virtus innotuerit magis, & eorumdem in pijs hominibus creuerit desiderium; piè, & prudenter admodum à Christi Vicarijs à Romanis Põtificibus à Christiani

ni

ni Populi patribus factum est, vt rem pretio-
sam Sancta Matris Ecclesiae precibus, ita Spiritu
Santo edocente, munitam communicarent;
Quae autem de sacris ritibus, & caeremonijs in
vniuersum scripta sunt, nimirum esse vtilis, &
partes quasdam diuini cultus; quia vt ab inte-
riore deuotione oriuntur; ita eandem deuo-
tionem, & pietatem alunt; conferre plurimum
ad memoriam conseruandam illustriam, &
maximorum beneficiorum, quae à Deo acce-
pimus, nempe Natiuitatis, Passionis, Resur-
rectionis, Ascensionis, Missionis Sancti Spiritus,
quae beneficia in sanctis solemnitatibus,
sacris, & solemnibus ritibus singulis annis Eccle-
sia representat; exercere sacras illas caeremo-
nias fidem nostram, cum signo Crucis veluti
clypeo armemur, & aqua Benedicta contra va-
rias Satanæ insidias, conseruare etiam religio-
nem; efficiunt enim maxime ne vilescat, imò
vt propagetur potius & in vniuersum, vt sa-
cri ritus, & caeremoniae augeant cultum erga
Deum, qui exhibendus est non solum animo,
hoc est fide, spe, & charitate, verum etiam cum
animo, & corpore constemus, ipso corpore,
elevatione scilicet oculorum in Coelum, genu-
flexionibus, suspirijs, & significationibus hu-
iusmodi. Hæc omnia accommodari possunt
maximè ad Benedictionem Agnorum Dei;

M

quan-

quandoquidem sacro hoc ritu, insigni hac cæ-
remonia Sancta Mater Ecclesia Spiritu San-
cto edocta deuotionem nutrit, & auget pre-
cibus ad Deum fuis, memoriam renouat re-
demptionis Agni immaculati effigie Crucis,
alijsque mysterijs in cera effictis.

Exercet hic ipse ritus fidem, cum Agnus
ille immaculatus cernitur, cum admirabile re-
demptionis mysterium in Agni forma confide-
ratur, cum vim maximam, quam habuerunt
hi Agni Dei ad expellendas incurfiones Dæ-
monum, & ad calamitates varias auertendas
pij homines considerant, & ad pietatem in
Deum excolendam, & augendam profunt
valde huiusmodi Agni, qui ante pectus defe-
runtur, ita vt qui illos cum fiducia deferunt, &
sibi ipsi obicem non afferunt, tentationes Sa-
thanae se facile superaturos sub illo vexillo pos-
sint sperare; interiorum etiam librum secum
habeant semper, in quo res altissimas contēpla-
ri queant, & maxima documenta ad hanc vi-
tam nostram ærumnis plurimis plenam felici-
ter traducendam.

Magistra optima, Sanctissime Pater, etiam
pia Mater Populi Christiani est vniuersalis Ec-
clesia, cuius Sponsus est Rex noster Christus,
qui te hoc tempore in Terris Vicarium con-
stituit: varijs, & admirandis modis inuictissi-
mus,

mus, & benignissimus Rex Sponsæ contulit
suæ Sanctissimis Sacramentis, remedijs huma-
narum omnium calamitatum, & instrumentis
salutis nostræ, testimonijs perpetuis diuinæ be-
neficientiæ, & eximiæ charitatis suæ in nos;
Tribunal illud excelsæ, & salutare in tot Tri-
bunalia diuisum, Tribunal inquam sacræ Pœ-
nitentiæ, quod ad vsum Ecclesiæ, & Populi
Christiani erexit Christus; cum potestatem
dedit Sacerdotibus dimittendi peccata rite
illa confitentibus; Angelicus item ille panis
cibus cælestis, Ambrosia illa, panis vitæ, sacra-
menta sacramentorum Sanctissimæ Eucharis-
tiæ (vt cætera sacramenta eximiæ eius boni-
tatis testimonia prætereã) summam Regis no-
stri benignitatem, & immensam charitatem
testantur. Eiusdem charitatis Sponsa Christi
Mater nostra à Spiritu Sancto instructa Ec-
clesia Catholica Romana eodem salutis huma-
næ desiderio incensa, rationibus varijs Populū
Dei erudire, ad pietatem excitare, ad diuina
beneficia cogitanda accendere, salutare me-
ditationes proponere, vt fugiantur peccata,
vt remoueatur iniquitas, nunquam destitit.
Natiuitatem B. Marię Virginis Matris Dei ad-
uocatae nostræ Reginae Cælorum commemo-
rat, vt ad venerandam Matrem Dei, Matrem
nostram, ad eiusque auxiliū nobis in hac valle

lacrymarum necessarium implorandum excitemur. Celebrat Natiuitatem Filij Dei Regis nostri Iesu Christi, à quo nomen ducimus, Regis pacifici, per quem Deo reconciliati sumus, per quem mors deuicta est, & Sathanas debellatus, portæ Cæli nobis apertæ sunt. Item Passionem, & Mortem, per quam à peccatis liberati, & credentes, ac operibus nostris fidem comprobantes iusti effecti sumus, varijs sepulcris, vt sepulta esse peccata hominum ostendat. Resurrectionem itidem eiusdem Regis nostri celebrat, vt resurrecturos omnes, qui Christo cõmortui sint à peccatis, demonstret; Ascensionis solemnitatem proponit, vt iter ad Coelum nobis apertum esse declaret, solemnitatem itidem, omnium veluti terminum, Missionem Spiritus Sancti Sanctissimo Pentecostes die, vt in huius vitæ periculoso certamine, & in huius peregrinationis tenebris consolatorem, & magistrum habeamus Mater nostra lætabunda filijs suis exhibet. Feria, quarta Cinerum, ne veluti hæretici mortis obliuiscamur proferri vult Magistra optima Mater nostra per ministros suos, per Dei etiam Vicarium, hic Romæ illa verba: Memento homo, quia cinis es, & in cinerem reuerteris; & in die primo magnæ, & sanctæ hebdomadæ, qui Palmarum dies nominatur, Benedictione Palmarum
memo-

memoriam ingressus Regis nostri in Hierusalem renouat sapientissima Magistra nostra Sancta Mater Ecclesia, vt voluntariam fuisse mortem Christi indicet, inconstantiam popularis aure ostendat, cum ab eodem Populo, à quo magnis laudibus fuerat celebratus Dei Filius, paucos post dies fuerit crucifixus. Illa ipsa Benedictione Palmarum, illis ipsis ramis oliuarum ad excipiendum Christum sedula, & benigna Mater inuitat Ecclesia; vt bis, feria nimirum quinta magnæ hebdomadis, & die sacratissimo Corporis Christi dicati solemani, processione ad adorandum Sanctissimum Corpus Christi, excellenti, & diuino beneficio nobis relictum, proponit, vt utroque die tanti, tamque excellentis beneficij memoria in animis fidelium insculpatur; lotionem etiam pedum ad humilitatem informat, exemplo Christi Sancta Mater Ecclesia, & toletantiam in animis nostris imprimit, vt alter alterius onera portemus. Et dies omnes Festi Sanctorum Apostolorum, Martyrum, & Virginum, Doctorum in eadem Ecclesia, solemnitatum imprimis sanctissimæ Matris nostræ, excitationes quædam sunt ad verum cultum Dei. Iuuat infirmos trilliorum suorum animos solers Magistra rationibus varijs, quas attingi, Sanctissime Pater; iuuat pictura, iuuat sculptura, iuuat sacris ima-

ginibus, iuuat Sanctissimæ Crucis signis, Benedictione Episcoporum, tua in primis, qui es Episcopus Episcoporum, Christi Vicarius, & successor Petri, iuuat aquæ Benedictione, contulit etiam mirabiliter sanctis Indulgentijs e thesauro Ecclesiæ per te Patrem Populi Dei, supremum Pastorem distributis. Pari ratione (n e omnia perstringam, quibus diuinitas erudita Magistra instruit filios Dei) Agnorum Benedictione, idque vetere instituto, temporibus etiam Zosimi Pontificis, vt multorum traditionibus, & libris colligere potuimus; qua Benedictione sapientissimè eadem Mater pios viros ad hæc meditanda videtur accendere, & hunc in modum alloqui illos, quibus contigit Vicarij Christi beneficio Agnum Dei ad colulum deferre, vt Sanctus scribit Apostolus ad Timotheum, Memor esto Dominum Iesum Christum resurrexisse à mortuis, ita tu fili memores to te Agni immaculati sanguine redemptum esse. Et quia, Beatissime Pater, in ista tua Benedictione nouo, sancto, & laudabili inuento, non solum Crux Christi in cera efficta est, & Agni immaculati forma; sed in quibusdam alijs memorabilis illa oblatio Abrahamæ; quæ omnia pertinent ad commendandam obedientiam, & ad sacrificium Christi pro peccatis nostris oblatis in animis nostris

magis

magis imprimendum : quæ sacrificia ita effecta cum cernimus oculis , illæ grauissimæ sententiæ nobis in memoriam redeunt ; Respexit Deus ad Abel , & ad munera eius , & non percisti Filio tuo vnigenito propter me ; quæ verba meditantes ad faciendam oblationem animæ nostræ , atque etiam cogitationum , & ad sacrificandam voluntatem nostram Deo Altissimo inducitur , & etiam Noe sacrificantem post diluuium , & clementissimum Patrem Deum promittentem se vltra non maledicturum terræ meditatur , Filium Dei Regem pacificum Christum agnoscimus , & militare nos sub tanto Rege , qui nunquam non vincit , mirandum in modum , si sapimus , lætamur . Cum autem Agnos Dei candidissima cera effictos in aqua à te Benedicta à religiosis viris nobis delatos de more ablueremus , & videremus Agnum paschalem , qui ab Hebræis comederatur , dum ab Aegypto discederent , cum illis verbis . *In vna domo comedetur* , quod nihil indicat aliud quam columnã , & firmamentum veritatis esse Sanctam Romanam Ecclesiam hanc esse Sedem Petri , hanc Magistram esse veritatis , illum , qui hanc non agnoscit matrẽ , non posse verè appellare Deum Patrem , eum , qui extra Ecclesiam viuit , esse profanum ; mirabamur nos Cardinales , qui eadem in pelui,

multo segnius ipse, quam ceteri, abluēbamus, varietatem, & pulchritudinem formarum. Erat in quibusdam (Gregori) efficta imago tua ad pedes Crucifixi, & videbaris commendare Regi redemptori nostro gregē tuæ fidei traditum, & in quibusdam alijs erat imago Christi suas tibi commendantis oues, dicentis, pasce Agnos meos, pasce Oves meas. Ita ex varijs formis meditationes plurimæ, & illæ quidem salutare elici possunt, vt quædam sunt iaculatoriæ orationes, quæ magnam vim habent ad implorandum auxilium Dei, quemadmodum illæ, quæ paucissimis verbis exprimuntur, Domine miserere, Deus adiuua me, Dominus meus, & Deus meus, Deus in adiutorium meum intende, & perbreues etiam petitiones commemorantur, vt illa. Domine, vt videam, & nouerim me, nouerim te, & aliæ quamplurimæ. Ita singulis illis, qui Agnos Dei ad collum deferunt, summo mane oculis in illos defixis singulis diebus licebit commemorare, & meditari illa verba: Misit Dominus redemptionem populo suo; Redemisti nos Deus veritatis, & in huiusmodi meditatione persistenti licebit addere, tanto pretio redemptus sanguine immaculati agni, peccati denuò seruus efficiar, fiam transfuga, ingratus ero, Rege Christo relicto subdar Sathanæ? Immaculati Agni purissimos

simos mores deserens, humilitatem, & mansuetudinem negligens, huius sæculi tenebras sequens, me ipsum, & alios fallam, perniciosæ prudentiæ regulis me ipsum commaculem. Paucis complectar multa (Sæctissime Pater) cerea hæc candida Agni Dei effigies figuris plurimis hoc anno expressa, pietatis, deuotionis, humilitatis, mansuetudinis exempla ostendit; maximorum, quæ in nos clementissimus pater Deus contulit, beneficiorum memoriam continet amplissimam, meditationis materiam exhibet, consolationem magnam populo Dei affert. Vicarios Christi ad munus suum cogitandum, & agendum, nos Cardinales, Episcopos, & omnes Ecclesiasticos ordines ad officium nostrum præstandum incitat, vniuersos, & singulos fideles illos deuotè meditâtes recreat, telum est quoddam aduersus malignos spiritus; incendia interdum extinguit, inundationes fluminum cohibet, vim tempestatum, & grandinum nonnunquam impedit; si fide viua in Christum, & nihil hesitantes sacratissimo, & saluberrimo hoc remedio mortales viantur: O Pater sanctissime, ò Pontifex dolorum, ò vir Dei, & sanctorum desideriorum, copiosa ista tua Agnorum Dei Benedictione, tam infirmo corpore quotidianis doloribus confecto, tam sereno animo, & hilari vultu nobis cum

Car-

Cardinalibus, quos paterno amore complecteris, facta, consolatus es Urbem modis varijs afflictam insolita, & miserabili annonæ caritate, & inopia, facinorosorum itidem hominum flagitijs, non procul ab Vrbe, incoumoda plurima ei afferentibus; intestinis etiam bellis, & ciuilibus discordijs, quietem amplissimi Regni Galliæ magno cum tuo, & Urbis dolore perturbantibus, Hæreticis in primis in sua perfidia persistentibus, & scelera plurima aduersus Catholicam fidem molientibus, nos etiam Cardinales recreasti. Me vero, quem quadraginta ab hinc annis diligis, qui pro tua bonitate amoris in me tui semina Patauij iacta, & in omni nostra vita rationibus varijs exulta, adhuc excolere pro tua benignitate non desinis, precipui cuiusdam in me amoris illustriora ostendis indicia; die etiam Sabbati in Albis vocari iussisti, vt bis in prandio, tuo aspectu fruerer, & sanctissimis sermonibus tuis. Ministerio etiam in abluendis cereis aquis minus segniter, quàm priore die feceram, defungerer. Erat in eadem Mensa, in qua vndecim eramus Cardinales tuæ proxima, Albertus Baduarius eques Reipublicæ Venetæ Legatus, quem hac ipsa participatione conuiuij, ac magna significatione honoris, Reipublicæ Venetæ causa non minus etiam ob eius egregias virtutes ornandum

dum censuisti; qui illius diei memoriam iucundam, & honorificam semper putabit.

Benedictionem istam tuam (Gregori) primo anno tui Pontificatus, anno memorabili, anno difficillimo, anno quo modis varijs Coeli, at terrę Christus Deus Urbem Romam visitat, inter multos dolores factam, nobis Cardinalibus Ecclesię Sanctę institutum sequentibus, & opus conficiendorum Agnorum Dei adiuvantibus, humanitatem, prudentiam, & alias virtutes tuas in conuiuio in sermonibus tuis agnoscentibus, de Coelo confirmet bonorum omnium, & cunctarum Benedictionum auctor Deus. Agni cerę plurimi, quos magna deuotione adhibita emissis etiam interdum lacrymis Benedixisti, spiritum pietatis in Regibus, & in Principibus conseruent, & augeant, in nobis Cardinalibus, Episcopis & omnibus Ecclesiasticis viris deuotionem in dies maiorem excitent, excitentur omnes, in quorum manus tuo beneficio peruenerint, ad meditandum diuinum beneficium maximum illud in primis redemptionis humanę, habeant hi, vt aliquādo habuerūt, vim ad acertēdas calamitates ab Vrbe, & à populo Dei, amouendas, vt vnum ex illis à Pio Quinto sanctę memorię Benedictis habuisse memini Veronę anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, quo

quo anno inundantem Athesim totam Urbem
 proiecto, à me Episcopo, Agno Dei in fluuium
 diuino beneficio obseruatum est coepisse de-
 crescere. Quid egi Beatissime Pater! libellum
 satis longum paucorum dierum spatio ad Pon-
 tificem summum scripsi, nihil dignum lectio-
 ne Vicarij Christi, nihil reconditum, nihil pre-
 clarum, nihil fortasse nisi communia, & om-
 nibus nota excogitare potui de tua ista Agno-
 rum Dei Benedictione; obsequutus sum tamē
 voluntati Pontificis summi, quem venerari,
 cui parere vniuersus debet Christianus popu-
 lus, in quem Cardinalium singulorum perpe-
 tua extare debent obsequia. Nullam ego ex
 hac mea lucubratiuncula, vel minimam laudē
 quæro; Gregorio XIV. Christi Vicario de me
 optime merito Pontifici obsequutum esse sit
 satis; si quid à me in huiusmodi scriptione la-
 boratum est, satis ampla merces laboris mei
 sit voluptas, quam scribendo, & obtemperan-
 do percepi. Tria extabunt opuscula mea: vnum
 ad Cardinalem Cremonensem, de Pastoralium
 tentationum remedijs inuestigandis, cui ante-
 quam responderet ad altissimam istam Ponti-
 ficatus Sedem est euectus, secundum inscriptū
 est: Consolatio ad Gregorium XIV. quando-
 quidem eius Pontificatus primitiæ fuerunt la-
 crymæ; hoc tertium tuo, vt cætera, iussu con-
 scri.

scriptum de Agnorum Dei Benedictione,
quam proximis diebus fecisti. Hæc opuscula
non satis digna, quæ à doctis viris legantur,
magno tamen amoris, & pietatis affectu con-
scripta vnum in librum collecta, erunt omni-
bus, qui in familia mea nascentur, vete-
ris, & singularis Cardinalis Vero-
nensis erga Cardinalem Cre-
monensem primùm,
deinde
erga Gregorium XIV. obser-
uantiaæ perpetuum mo-
nimentum.

*Laus Deo, Beatissimæque Virg. MARIAE
Dei Genitrici, & omnibus Sanctis.*

